

Asia: VN/23682/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n jätteensiirtoasetuksen täytäntöönpanemista koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

KIVO kannattaa asetuksessa todettuja toimia torjua jätteiden laittomia siirtoja. Jäterikollisuus on ollut viime vuosina kasvussa, ja kansallisessa toimeenpanossa lienee kiinnittää erityistä huomiota valvontaresursseihin sekä EU:n laajuiseen yhteistyöhön rajat ylittävän jäterikollisuuden torjunnassa.

KIVO kannattaa esityksen kohtia, joissa jätteensiirtoasetuksen 11 artiklan kriteereiden lisäksi jätettä saisi siirtää loppukäsittelyyn Suomeen vain, jos sitä ei loppusijoiteta maahan, maan päälle tai erityisesti suunnitellulle kaatopaikalle. Säännöksessä kiellettäisiin myös siirron jälkeen suoritettavan mahdollisen väliaikaisen loppukäsittelytoimen jälkeinen kaatopaikalle sijoittaminen. Mikäli maahan tuotavaa jätettä ei voida hyödyntää materiaalina, tahi energiana, sitä ei tulisi tuoda Suomeen loppukäsiteltäväksi. Kansallisesti on tärkeää varata loppusijoituspaikat sekä kaatopaikkakapasiteetti Suomessa syntyvän jätteen loppusijoitusta varten, jotta suuronnettomuuksissa tai vakavissa häiriötilanteissa syntyvälle jätteelle olisi valmiiksi kaavoitettua sekä luvitettua sijoituskapasiteettia olemassa kotimaassa. KIVO näkee tärkeäksi myös suitsia jätteen siirtoa kolmansiin maihin, mikäli viejä ei pysty todentamaan, että jätteet käsiteltäisiin ympäristön kannalta hyväksyttävällä tavalla ja etusijajärjestystä noudattaen.

KIVO kannattaa 110 §:een esitettyä muutosta, jossa poistettaisiin mahdollisuus rajoittaa jätteen siirtoa käsiteltäväksi Suomeen kunnan vastuulle kuuluvan sekalaisen yhdyskuntajätteen hyödyntämisen turvaamiseksi. Tämä kansallisen tarpeen (kotimaisen kunnan vastuulla kuuluvan sekajätteen käsittelyn) turvaaminen ei ole enää tarpeen 109 §:ään esitetyn muutoksen jälkeen. Tarvittaessa kunnan vastuulle kuuluva sekalainen yhdyskuntajäte voidaan toimittaa hyödynnettäväksi ulkomaille.

KIVO kannattaa 110 §:ssa ehdotettua poikkeusta, jossa sallitaan alueellinen yhteistyö Ruotsin ja Norjan rajakuntien kanssa.

KIVO kannattaa 116 §:ssa esitettyä näkemystä toistaiseksi voimassa olevista jätevakuuksista. Toimijan tulee näyttää toteen, että kaikki siirtoon liittyvät jäte-erät on käsitelty, ennen jätevakuuden purkamista. Käytännössä tärkeää on myös varmistaa, ettei siirtoon liittyviä jäte-eriä välivarastoida pitkäaikaisesti, vaan käsittely pyritään suorittamaan ennakkoon sovitussa aikataulussa, ja mahdollinen varastointi tapahtuu huolellisuutta noudattaen ja ympäristön kannalta hyväksyttävällä tavalla.

KIVO kannattaa 109 §:een esitettyä muutosta, jossa pykälässä aiemmin olleet rajoitukset liittyen kunnan vastuulla olevan yhdyskuntajätteen siirtoihin poistettaisiin. Edeltävän jätteensiirtoasetuksen mukaan kotitalouksilta kerätyn yhdyskuntajätteen siirroissa hyödynnettäväksi sovelletaan samoja säännöksiä kuin loppukäsiteltäväksi tarkoitettujen jätteiden siirtoihin. Uudessa asetuksessa tämä rinnastus on poistettu, joten muutoksen myötä kotitalouksilta kerätyn yhdyskuntajätteiden siirtoihin sovelletaan hyödynnettäväksi tarkoitettujen jätteiden siirtoihin tarkoitettuja säännöksiä. KIVO katsoo, että kunnan vastuulla olevaa yhdyskuntajätettä tulee koskea samat edellytykset kuin muutakin yhdyskuntajätettä, eikä ylimääräisiä rajoitteita käsittelypalvelun hankkimiseksi ulkomailta tulisi asettaa pelkästään kunnan vastuulla olevalle sekalaiselle yhdyskuntajätteelle.

Penttilä Matias
Suomen Kiertovoima ry